

پایگاه دانلود مقاله های حقوقی

ارائه دهنده مقالات و جزوات تخصصی رشته

حقوق

Rightspaper.com

به نام خدا

یونیسف

"حمایت و توجه به کودکان اساس پیشرفت بشر است و توجه کافی در سنین کودکی باعث پایه گذاری شخصیت محکمتری برای آینده افراد است."

این جملات اساس مأموریت سازمانی را تشکیل می دهند که با هدف غلبه بر موانعی نظیر فقر، خشونت، بیماری و تبعیض در مسیر زندگی کودکان تأسیس شده است. سازمانی که با تکیه بر اعتبار جهانی اش سعی دارد به اصلاحات و عقاید جدید جامه عمل بپوشاند و با کمک و همیاری، شرایطی فراهم آورد که هر کودک بتواند زندگی اش را به خوبی شروع کند. برای دستیابی به اهداف فوق بیش از ۷۰۰۰ نفر در ۱۵۷ کشور مختلف مشغول فعالیت هستند.

این سازمان یونیسف است: صندوق کودک سازمان ملل متحد.

انقلاب صنعتی و دوران جدید علی‌رغم تمام دستاوردهایی که برای بشریت همراه داشته و تا حدودی باعث رفاه، آگاهی و تجربه در نوع آدمی شده، لیکن سرمنشأ بسیاری از بلاها و مصیبت‌ها نیز بوده است. چرا که از یک طرف، ثمرات این فرآیند فقط نصیب عده محدودی شد و از طرفی دیگر زیاده خواهی عده‌ای، دنیا را به سمت آشوب و بی‌سرمه‌ی کشاند. بروز دو جنگ جهانی اول و دوم یکی از اثرات نامطلوب این پدیده بود که باعث آوارگی میلیون‌ها انسان از جمله کودکان شد.

از سوی دیگر، وضعیت فقر و رفاه اکثر ملل به نحوی بود که نیاز به کار کودکان از سوی این ملت‌ها احساس می شد و مردم از وضعیت بهداشتی نامطلوب رنج می‌بردند. این وضعیت به خصوص در دهه های ۴۰ و ۵۰ قرن بیستم به شکل نگران کننده‌ای تبدیل شد.

بیگاری، استثمار، فقر، بی‌سرپرستی و نا بهنجاری‌های دیگر از معضلات اجتماعی گروه سنی کودکان بود که سبب تهدید سلامت اجتماعی کودکان و نسل‌های آینده می‌شد. در این شرایط سازمان ملل متحد که اولین سال‌های عمر خود را تجربه می کرد، برای رسیدگی به وضعیت کودکان صندوق حمایت کمک به کودکان سازمان ملل متحد را بوجود آورد که اختصاراً یونیسف نامیده شد. این صندوق اینک با عضویت اکثریت کشورهای جهان خدمات فراوانی به جامعه بشری ارائه داده و سبب بهبود شاخص‌های اجتماعی مربوط به کودکان در همه جهان به ویژه کشورهای در حال توسعه گردیده است.

تاریخچه یونیسف

این سازمان توسط مجمع عمومی ملل متحد در ۱۱ سپتامبر سال ۱۹۳۶ تأسیس شد و در ابتدا به عنوان صندوق بین‌المللی نیازهای ضروری کودکان شناخته شده بود. یونیسف برای انجام تعهداتش سه دوره مختلف را انتخاب کرد:

■ در سال های بعد از جنگ ۱۹۴۶ تا ۱۹۵۰ با اعلام مرحله اول پروژه‌اش با عنوان: «احتیاجات ضروری» که در حقیقت عملیاتی سریع برای رساندن غذا، پوشاک و مایحتاج اولیه جهت حفظ سلامت کودکان سراسر دنیا، خصوصاً اروپا بود، کار خود را آغاز کرد. این سازمان در این راستا با هزینه ای حدود ۱۱۲ میلیون دلار فعالیت های زیر را انجام داد:

پخش پوشاک بین ۵ میلیون کودک در ۱۲ کشور جهان، واکسینه کردن ۸ میلیون کودک در برابر مرض سل و فراهم کردن غذای کمکی روزانه برای میلیونها کودک در اروپا، که یکی از بزرگترین فعالیت هایش به شمار می آید.

■ در طول سالی ۱۹۵۱ تا ۱۹۶۰، یونیسف به فعالیت های قبلی ادامه داد و همزمان در جهت رسیدن به اهداف بلندمدت نیز برنامه‌ریزی کرد. برای حفظ سلامت کودکان، سلسله عملیاتی بر علیه بیماری های سل، جذام، مالاریا و بیماری های عفونی انجام داد. قوانینی برای بهداشت محیط وضع کرد و افراد را به شرکت در کلاس‌های آموزش پرستاری و مراقبت از سلامت کودکان تشویق کرد. به منظور بالا بردن استاندارد تغذیه کودکان، کلاس‌های آموزش تربیت فرزندان و بهبود وضع خانوادگی را برای مادران تشکیل داد. مراکز نگهداری روزانه از کودکان، مراکز مشاوره خانواده و کانون نوجوانان را تأسیس کرد. برای کارهای فوق مبلغ ۱۵۰ میلیون دلار هزینه شد.

■ در سال های ۱۹۶۱ تا ۱۹۷۰، یونیسف سیاستش را با اتخاذ تصمیم کمک به کودکان ملیت‌های مختلف برای پیشرفت ملت‌ها، گسترش داد. این بخش از پروژه «اهداف کشوری» نام گرفت. از این مرحله به بعد یونیسف بر طبق نیازهای طبقه‌بندی شده برای کودکان در هر ملیت اقداماتش را تکمیل کرد. در این مرحله طبیعتاً یونیسف علاوه بر نیازهای مادی درگیر احتیاجات و مشکلات ذهنی، روانی و شغلی کودکان نیز شد. بنابراین کمک‌هایی در زمینه آموزش معلمان و اصلاح برنامه‌های تعلیم و تربیت، اختصاص مبلغی برای آموزش مهارت‌های کاربردی و استفاده از تکنولوژی جدید انجام داد. در این دهه هزینه‌ای بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار مصرف شد.

به طور خلاصه، پروژه‌های یونیسف چشم‌اندازی از آینده یک کودک است، هر کودک فردی است که در آینده باعث بوجود آمدن «تغییرات اقتصادی و اجتماعی» خواهد شد.

در دهه هفتاد، یونیسف اقداماتش را با دولت‌ها هماهنگ کرده و سعی در بالا بردن کیفیت زندگی کودکان ملتهای در حال توسعه داشت و تا سال ۱۹۷۵ سالیانه مبلغ ۱۰۰ میلیون دلار را برای این هدف تخصیص داد. به علاوه از شرکتهای بین‌المللی و چند ملیتی نیز تقاضای حمایت و کمک کرد.

هرچند که آمار موجود در ارتباط با تاریخچه فعالیت‌های یونیسف تنها بیانگر بخش کوچکی از اقدامات مفید انجام شده توسط این سازمان است، اما به هر حال اشاره‌ای است به اهداف نهایی سازمان.

صندوق کودکان ملل متحد که اختصاراً یونیسف نامیده می‌شود در سال ۱۹۴۶ توسط مجموع عمومی سازمان ملل متحد به وجود آمد. این صندوق به توصیه شورای اجتماعی اقتصادی برای ارائه کمک‌های اضطراری به کودکان و نوجوانان قربانی مصائب جنگ جهانی دوم به وجود آمد.

چندسال بعد مجمع عمومی سازمان ملل متحد، مأموریت یونیسف را به صورت آزمایشی برای پاسخگویی به نیازهای اجتماعی، اقتصادی و روانی میلیون‌ها کودک بی‌سرپرست به ویژه در کشورهای توسعه نیافته و در حال توسعه، تعدیل کرد. در اکتبر ۱۹۵۳، مجمع عمومی تصمیم گرفت یونیسف به عنوان بازوی دائمی سازمان ملل متحد کار خود را ادامه دهد و نام آن را به صندوق کودکان سازمان ملل متحد تغییر داد، اگرچه علامت اختصاری و شناخته شده یونیسف را حفظ کرد. امروزه صندوق کودکان سازمان ملل متحد، به عنوان یکی از ارکان فرعی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در بیش از ۱۵۰ کشور جهان، ارائه خدمات فرهنگی، اجتماعی خود را ادامه می‌دهد.

اهداف یونیسف

اهداف یونیسف نیز باید زیر مجموعه‌ای از اهداف مجمع عمومی سازمان ملل متحد باشد. منتهی باید با این پیش‌شرط که دایره خدمات آن به گروه سنی محدودتر که کودکان هستند، تحدید گردد. این نکته یادآوری گردید که شرایط جنگ جهانی دوم و اوضاع نامطلوب میلیون‌ها کودکی که مستقیماً از اثرات این جنگ ضربات روحی و روانی و بهداشتی ویرانگری دیدند سبب تشکیل یونیسف گردید. هدف یونیسف بهبود وضعیت این کودکان است، ولی این هدف مربوط به سال‌های نخست بعد از جنگ جهانی دوم و اغلب کشورهای اروپایی و آسیایی و آفریقایی بود که از این جنگ صدماتی دیدند. در حال حاضر می‌توان اهداف یونیسف را در این موارد مهم بیان کرد:

الف) کمک به بهداشت یا گسترش بهداشت کودکان به ویژه در کشورهای در حال توسعه.

ب) کمک به بهبود وضعیت رفاهی کودکان.

ج) جلوگیری از استثمار یا بیگاری کودکان.

د) پایین آوردن سطح مرگ و میر کودکان.

ه) دفاع از حقوق کودکان و پیشگیری از کودک‌آزاری در قالب دفاع از حقوق بشر.

زمینه فعالیت های یونیسف

یونیسف موفق شده است که چارچوبی برای حمایت و دفاع از کودکان فراهم نموده و در جهت شناسایی نیازهای آن ها اقداماتی انجام دهد. لذا یونیسف، طرح‌های ملی دولت‌ها را از جهت تأثیر آن طرح‌ها بر میزان تندرستی و میزان مرگ و میر کودکان مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. یونیسف با توجه به منابع مالی و تجهیزات خود، امکانات و ابزاری که دولت‌ها برای کنترل و پیشگیری یا مهار بیماری‌ها و بهبود تغذیه یا تأسیس مراکز بهداشتی درمانی نیاز دارند را تأمین می کند. همچنین هزینه آموزش معلمان، متخصصان تغذیه، مددکاران بهداشت، به ویژه برای فعالیت آن‌ها در جوامع بومی خودشان را پرداخت می کند.

یونیسف در سال ۱۹۷۶ استراتژی متکی بر جامعه را به منظور پاسخ‌گویی به نیاز میلیون‌ها کودک در جهان در حال توسعه که حتی از ابتدایی ترین امکانات بهداشتی، خدمات تغذیه‌ای و آموزش و پرورش محروم اند، اتخاذ کرد.

از دید کارشناسان، این راه مؤثر، علمی و ارزان می باشد. به این منظور یونیسف به‌طور محلی را برای ارائه خدمات در زمینه مراقبت‌های بهداشتی، تغذیه، آب آشامیدنی سالمی، آموزش و پرورش و نیز آموزش مادران و حمایت‌های دیگر از زنان و کودکان، آموزش می دهد.

این صندوق هم‌چنان، در زمینه تغذیه نوزاد از شیر مادر و تشویق مادر با سازمان بهداشت جهانی همکاری-های نزدیکی داشته است. از دیگر زمینه‌های مهم فعالیت یونیسف، اجرای گسترده برنامه واکسیناسیون کودکان جهان بود که تا سال ۱۹۹۰ علیه ۶ بیماری اصلی کودک سرخک، دیفتری، سیاه سرفه، کزاز، سل و فلج اطفال انجام شد.

یونیسف با همکاری سازمان بهداشت جهانی این پروژه را به انجام رسانده است. درباره سایر زمینه‌های فعالیت یونیسف می توان از بهداشت مادر و کودک، آموزش و پرورش و رفاه اجتماعی کودکان یاد کرد. یونیسف به تقاضای دولت‌ها برای بهبود وضعیت کودکان ملل جهان به ویژه کشورهای در حال توسعه یا

توسعه نیافته، با تأکید بر کشورهای فقیر و توسعه نیافته‌تر، بدون توجه به نژاد، مذهب و جنبش، به آنها یاری میرساند.

ساختار تشکیلاتی یونیسف

یونیسف از ارکان فرعی مجمع عمومی است که دارای وضعیت حقوق نیمه‌مستقل در نظام ملل متحد می‌باشد. این صندوق دارای سه رکن عمده می‌باشد که عبارتند از:

(۱) هیأت اجرایی

(۲) دبیرخانه

(۳) دفاتر منطقه‌ای

هیأت اجرایی که سیاست و خطی مشی یونیسف را تعیین میکند و در مورد برنامه‌ها و مخارج یونیسف تصمیم‌گیری میکند، باید پاسخگوی اقدامات خود در برابر شورای اقتصادی اجتماعی مجمع عمومی باشد.

هیأت اجرایی دارای ۴۱ عضو است که برحسب توزیع جغرافیایی و نمایندگی کشورهای اصلی اهداء کننده و دریافت کننده کمک از سوی شورای اقتصادی اجتماعی برای یک دوره سه ساله انتخاب می‌شوند.

معمولاً این دوره‌ها از اول اوت سال انتخاب آغاز شده و در ۳۱ ژوئیه سه سال بعد پایان می‌پذیرد، توزیع کرسی‌های هیأت اجرایی به شرح ذیل است:

- کشورهای آفریقایی: ۹ کرسی
- کشورهای آسیایی و یوگسلاوی: ۹ کرسی
- کشورهای اروپایی شرقی: ۴ کرسی
- کشورهای آمریکایی لاتین: ۶ کرسی
- کشورهای اروپای غربی و سایر کشورها: ۱۲ کرسی

یک کرسی دیگر هر سه سال یک بار به تناوب بین گروه‌های فوق توزیع می‌گردد. مدیر اجرایی نیز مسئول دبیرخانه یونیسف می‌باشد، وی مسئول اداره یونیسف بوده و از سوی دبیرکل سازمان ملل متحد و با مشورت هیأت اجرایی منصوب می‌گردد. دفاتر منطقه‌ای وظیفه دارند که اهداف یونیسف را در هر منطقه عملی کنند.

دفاتر یونیسیف عبارتند از:

الف- دفاتر منطقه ای یونیسیف برای آفریقای شرقی و جنوبی (نایروبی-کنیا)

ب- دفاتر منطقه ای یونیسیف آفریقای مرکزی و غربی (ابی جا- ساحل عاج)

ج- دفاتر منطقه ای یونیسیف آمریکایی (بوگوتا کلمبیا)

د- دفتر منطقه ای یونیسیف آسیای شرقی، پاکستان (بانکوک تایلند)

ه- دفاتر منطقه ای یونیسیف خاورمیانه و آفریقای شمالی (امارات - اردن)

و- دفاتر منطقه ای یونیسیف جنوب آسیای مرکزی (دهلی نو-هندوستان)

مقر یونیسیف در نیویورک است، علاوه بر آن دارای دفاتری در ژنو، کپنهاگ، سیدنی و توکیو نیز می باشد.

منابع مالی و درآمدهای یونیسیف

درآمدهای یونیسیف تماماً از کمک‌های داوطلبانه دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و بین‌الدولی و سازمان‌های غیردولتی و افراد تأمین می‌شود. حدود سه چهارم این منابع را دولت‌های عضو تأمین می‌کنند و بقیه از طریق منابع غیر دولتی از قبیل سازمان‌های غیر دولتی و فروش کارت‌های تبریک و سایر تولیدات یونیسیف تأمین می‌شود. بیشتر کمک‌های دریافتی برای پرداخت هزینه‌های برنامه‌های یونیسیف مصرف می‌شود و بقیه صرف اجرای طرح‌های مصوب می‌شود. کمترین سهم از این درآمدها به کمک‌های اضطراری و فوری یونیسیف به کودکان آسیب دیده از زلزله، سیل و جنگ هزینه می‌شود. اصولاً در مقابل هر دلار کمک یونیسیف به اجرای این برنامه‌ها، دولت دریافت‌کننده موظف است مبلغی مساوی با همان به یونیسیف پرداخت کند. دلیل این امر به این مسئله بر می‌گردد که یونیسیف معتقد است مسئولیت مراقبت اولیه از کودکان از سوی دولت‌های مربوطه می‌باشد. میزان کمک هر دولت توسط شورای اجرایی یونیسیف تعیین می‌شود.

عملکرد یونیسیف در ایران

جمهوری اسلامی ایران از جمله اعضای یونیسیف است که دیرتر از سایرین به این صندوق پیوست. کشور ایران در سال ۱۳۶۲ ه.ش (۱۹۸۳) عضو این صندوق شد. همکاری یونیسیف با وزارت بهداشت و درمان، در ارتباط با طرح واکسیناسیون عمومی و مبارزه با بیماری‌های اسهال متمرکز بوده است. در این دوره همکاری یونیسیف به صورت ارائه خدمات مشاوره‌ای از طریق کارشناسان فعالیت‌های آموزشی، تهیه تجهیزات و حمایت ملی از طرح‌های دولت بوده است.

مهم‌ترین اقدامات یونیسف در ایران کاهش میزان مرگ و میر کودکان است. در سال ۱۹۸۸ سه محور مهم شروع شده که این اقدامات عبارت است از:

۱- تسریع دو برنامه واکسیناسیون در استان هایی که سطح واکسیناسیون در آنها پایین است.

۲- تسریع آموزش ماماهاى دوره دیده.

۳- سازماندهی مبارزه ملی با بیماری های اسهالی از طریق مایع درمانی خوراکی.

سایر اقدامات یونیسف در ایران در دهه ۱۹۹۰ را می توان به این شرح ذکر کرد:

۱- ادامه حمایت از طرح واکسیناسیون همگانی و گسترش پوشش طرح مزبور در مناطقی که نیاز بیشتری به این حمایت دارند.

۲- مشارکت در بازسازی سیستم ها و مراکز بهداشتی و مراکز آموزش بهورزی در مناطق جنگ زده.

۳- کمک به پناهندگان افغانی مقیم ایران و ارائه خدمات به مادران و کودکان افغانی.

۴- ارائه کمک های اضطراری به زلزله زدگان ۳۰ خرداد ۱۳۶۹ در استان های زنجان و گیلان.

۵- فعالیت های حمایتی در زمینه برنامه ریزی ایمنی دوران بارداری و تنظیم خانواده.

۶- آموزش بهداشت در مورد بیماری ایدز و همکاری با وزارت بهداشت در افزایش آگاهی عمومی.

۷- وارد کردن پیام های بهداشتی در کتاب های دوره نهضت سوادآموزی در اثر ترغیب و تشویق مداوم یونیسف.

۸- فعالیت های تبلیغی درباره کنفرانس سران برای کودکان و تشویق مقامات ایرانی جهت پیوستن به کنوانسیون حقوق کودک.

۹- حمایت از برنامه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه کنترل بیماری های حاد تنفسی از طریق ارائه کمک های فنی و تهیه مطالب کمک آموزشی.

منبع: فصلنامه شهر قانون

شماره ۱، بهار ۱۳۹۱، صص ۱۱۶ تا ۱۱۸.